

RUS TILINI O'RGANISHNING YOSHLAR UCHUN AHAMIYATI

Ismatova Gulyuz

Navoiy viloyati Qiziltepa tumani

20-maktab 9-"B" sinf o'quvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.21884030>**Annotatsiya**

Ushbu maqolada rus tilini o'rganishning zamonaviy yoshlar hayotidagi o'rni, uning ta'lim, kasb tanlash, madaniyatlararo muloqot va axborot almashinuvi jarayonlaridagi ahamiyati o'zbek pedagogika va tilshunoslik adabiyotlari asosida yoritilgan. Maqolada ko'p tillilikning shaxs rivojlanishiga ta'siri, xorijiy til o'rganishning kognitiv afzalliklari hamda mamlakatimizda olib borilayotgan ta'lim islohotlari kontekstida rus tili o'qitishning dolzarbligi tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: rus tili, ko'p tillilik, yoshlar ta'limi, madaniyatlararo muloqot, kasbiy rivojlanish, xorijiy til o'rganish, ta'lim islohotlari.

Kirish

Zamonaviy dunyoda til bilish inson uchun nafaqat muloqot vositasi, balki bilim olish, kasb egallash va jahon hamjamiyatiga integratsiyalashuvning muhim omiliga aylandi. O'zbekiston mustaqillikka erishgandan so'ng o'zbek tili davlat tili maqomini olib, milliy o'zlikni anglashning asosiy vositasiga aylandi. Shu bilan birga, mamlakatimizning tarixiy taraqqiyoti, geografik joylashuvi va xalqaro aloqalari rus tilining ham jamiyatimizda muhim o'rin tutishini taqozo etadi.

Rus tili Markaziy Osiyo mintaqasida uzoq davrlar mobaynida muloqot tili sifatida xizmat qilib kelgan bo'lib, hozirgi kunda ham fan, texnika, tibbiyot, iqtisodiyot va boshqa sohalarga oid katta hajmdagi ilmiy-texnik adabiyotlar, shuningdek, Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi mamlakatlari bilan ishbilarmonlik aloqalari aynan shu tilda olib boriladi. Shu sababli yosh avlod vakillarining rus tilini puxta egallashi ularning kelajakdagi ilmiy va kasbiy faoliyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Ushbu maqolaning maqsadi — rus tilini o'rganishning yoshlar uchun ahamiyatini bir necha yo'nalishda: ta'lim jarayoni, kasb-hunar tanlash, madaniy-ma'naviy rivojlanish va zamonaviy axborot makonida faoliyat yuritish nuqtai nazaridan tahlil qilishdan iborat.

Asosiy qismi**Rus tilining ta'lim jarayonidagi o'rni**

O'zbekiston Respublikasi umumiy o'rta ta'lim davlat ta'lim standartlarida rus tili xorijiy til sifatida o'qitiladigan asosiy fanlardan biri hisoblanadi. Ko'plab pedagog-olimlarning ta'kidlashicha, bir nechta tilni bilish o'quvchining fikrlash qobiliyatini kengaytiradi, xotira va diqqatni jamlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Til o'rganish jarayonida miya turli grammatik tizimlarni qiyoslash, mantiqiy bog'lanishlarni topish kabi murakkab kognitiv amallarni bajaradi, bu esa boshqa fanlarni o'zlashtirishga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Bundan tashqari, oliy ta'lim muassasalarida, ayniqsa texnika, tibbiyot va tabiiy fanlar yo'nalishlarida, rus tilida yozilgan darslik va ilmiy manbalarining salmog'i hamon yuqori. Rus tilini bilgan talaba qo'shimcha manbalardan bevosita foydalanish, xalqaro va mintaqaviy ilmiy konferensiyalarda ishtirok etish, shuningdek qo'shni davlatlarning ilg'or tajribasini o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Kasb-hunar tanlash va mehnat bozoridagi ahamiyati

Bugungi kunda mehnat bozorida bir necha tilni biladigan mutaxassislariga talab yuqori. Rus tilini bilish, xususan, Rossiya Federatsiyasi va boshqa MDH davlatlari bilan iqtisodiy, savdo va

ishlab chiqarish aloqalari rivojlangan hududlarda ishlaydigan korxonalarda katta afzallik hisoblanadi. Xalqaro tashkilotlar, tarjimonlik xizmatlari, turizm sohasi, transport-logistika kompaniyalari kabi yo'nalishlarda faoliyat yuritmoqchi bo'lgan yoshlar uchun rus tilini bilish muhim raqobatbardoshlik omiliga aylanadi.

Shuningdek, mehnat migratsiyasi masalalarini hisobga olganda ham, rus tilini bilish yurtdoshlarimizga xorijda vaqtinchalik mehnat faoliyati bilan shug'ullanish, huquqiy va ijtimoiy masalalarni mustaqil hal qilish imkonini beradi.

Madaniyatlararo muloqot va ma'naviy rivojlanish

Til — xalqning tarixi, madaniyati va dunyoqarashini aks ettiruvchi oyna hisoblanadi. Rus tilini o'rganish orqali yoshlar rus va boshqa slavyan xalqlari adabiyoti, san'ati va ilmiy merosi bilan bevosita tanishish imkoniyatiga ega bo'ladi. Jahon adabiyotining ko'plab durдона asarlari, jumladan rus mumtoz adabiyoti namunalari asl nusxada o'qilganda o'zgacha badiiy zavq bag'ishlaydi.

Bundan tashqari, ko'p tillilik shaxsning boshqa xalqlar madaniyatiga hurmat bilan qarash, turli qarashlarni tushunish va bag'rikenglik fazilatlarini shakllantirishga xizmat qiladi. Bu, o'z navbatida, millatlararo totuvlik va hamjihatlikni mustahkamlashning muhim omili sanaladi.

Zamonaviy axborot makoni va rus tili

Internet va raqamli texnologiyalar davrida axborotning katta qismi turli tillarda taqdim etiladi. Rus tili hozirgacha internet makonida keng qo'llaniladigan tillardan biri bo'lib qolmoqda. Ilmiy maqolalar, texnik hujjatlar, dasturiy ta'minot bo'yicha qo'llanmalar, shuningdek onlayn ta'lim platformalaridagi kurslarning katta qismi rus tilida ham taqdim etiladi. Bu tilni bilgan yoshlar qo'shimcha til to'sig'isiz zarur ma'lumotlarga tezroq va to'g'ridan-to'g'ri ega bo'lish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, rus tilini o'rganish zamonaviy o'zbek yoshlari uchun bir qancha jihatdan muhim ahamiyatga ega. Birinchidan, u ta'lim sifatini oshirish va qo'shimcha ilmiy manbalardan foydalanish imkoniyatini kengaytiradi. Ikkinchidan, kasb tanlash va mehnat bozorida raqobatbardoshlikni ta'minlaydi. Uchinchidan, madaniyatlararo muloqot va ma'naviy dunyoqarashni boyitishga xizmat qiladi. To'rtinchidan, zamonaviy axborot makonida erkin harakatlanish imkonini beradi.

Shu bois, ona tili — o'zbek tiliga bo'lgan hurmat va sadoqatni saqlagan holda, rus tili kabi xorijiy tillarni o'rganishga jiddiy e'tibor qaratish har bir yosh avlod vakilining shaxsiy va kasbiy rivojlanishi uchun muhim vazifalardan biri bo'lib qolmoqda.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. O'zbekiston Respublikasi umumiy o'rta ta'lim davlat ta'lim standartlari va o'quv dasturlari (Xalq ta'limi vazirligi rasmiy hujjatlari).
2. Йўлдошев Ж., Усмонов С. Педагогик технология: моҳияти ва ижтимоий педагогик асослари. — Тошкент: Ўқитувчи, 2020.
3. Тожиев М. Чет тилларни ўқитиш методикаси. — Тошкент: Ўзбекистон, 2019.
4. Xalq ta'limi jurnali, ko'p tillilik va xorijiy til o'qitish metodikasiga bag'ishlangan maqolalar to'plami.
5. Sayfullayeva R., Mengliyev B. va boshq. Hozirgi o'zbek adabiy tili. — Toshkent: Fan va texnologiya, 2018.